

🌀 **שם המחקר:** "מחוננות" באוכלוסייה עם מוגבלות שכלית בתחום האמנות החזותית - פוטנציאל להכשרה

אקדמית ותעסוקתית

🌀 **שנה:** 2023

🌀 **סוג מחקר:** מחקר

🌀 **מס' קטלוגי:** 890-127-2019

🌀 **שמות החוקרים:** פרופ' חפציבה בתיה ליפשיץ, קרן ברקו

🌀 **רשות המחקר:** אוניברסיטת בר-אילן

המלצות למחקרי המשך

השאלה שהמחקר מעלה היא, האם יחידים עם מוגבלות שכלית שהינם בעלי כישרונות אומנותיים בתחום האומנות החזותית הינם בעלי אינטליגנציה פלואידית גבוהה יותר מלידה (Nature) והיא זו שתרמה ליכולתם האומנותית או שטיפוח היכולת האמנותית בשעורי אמנות (Nurture) והיא זו שתרמה להיותה של אינטליגנציה זו גבוהה יותר משל האינטליגנציה הקריסטלית המילולית (Miller, 2005). המחקר הנוכחי מצביע על כך כי **לשעורי אמנות יש חשיבות גדולה בטיפוח הכישרון האמנותי**. כלומר, האמנים עם המוגבלות השכלית זוהו מלכתחילה ע"י מוריהם כבעלי כישרון ייחודי בתחום זה. הם קבלו שעורי אמנות מתוגברים ואף ניגשים לבגרות מותאמת באמנות ברמה של נקודה אחת.

השלכות והמלצות יישומיות: א. יש להעלות מודעות בקרב צוותי הוראה וחינוך במשרד החינוך וכן בעלי תפקידים רלוונטיים במשרד הרווחה לתופעת הכישרונות הייחודיים באומנות חזותית ובתחומי אמנות אחרים בקרב אנשים עם מש"ה. ב. יש לפתח כלים לגילוי כישרונות בקרב יחידים עם מש"ה כבר בגיל צעיר. ג. יש לפתח אסטרטגיות למידה ודרכי הוראה, במטרה **לקדם ולטפח** כישרונות ייחודיים בתחום האומנות החזותית באוכלוסייה עם מש"ה הן בגיל הצעיר והן בגיל המבוגר. ג. אומנות ויצירתיות אינה נחלתם של בעלי הכישרונות בלבד וראוי לקדם אומנות ולטפח את היצירתיות בקרב אנשים עם מוגבלות שכלית, ילדים ובוגרים גם אלה שלא ניחנו בכישרונות אמנותיים. ד. אמנות יכולה לשמש כמקור לתעסוקה של אנשים עם מש"ה ועל כן מומלץ לפתח **מסלול לימודים גבוהים** בתחום האומנות במיכללות ייעודיות כדי לנתב את האפיק האמנותי לנתיב תעסוקתי. יש לפתח נתיבי תעסוקה הולמים לבוגרים עם מש"ה שניחנו בכישרונות בתחום האמנות החזותית דוגמת גלריות שהוקמו במיוחד לאמנים עם מוגבלות בארה"ב (Mount, 2000).

• [לפריט המלא](#)

• [למאגר המחקרים של קרן שלם](#)

• [למאגר כלי המחקר של קרן שלם](#)